

Sygn. akt: III AUa 619/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Ewa Naze

Sędziowie: SSA Jolanta Wolska

SSA Maria Padarewska - Hajn (spr.)

Protokolant: stażysta Agata Józwiak

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2012 r. w Łodzi

sprawy **W. P.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Z.**

o przeliczenie emerytury,

na skutek apelacji W. P.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 7 lutego 2012 r., sygn. akt: V U 568/11;

oddala apelację.

Sygn. akt: III AUa 619/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 kwietnia 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił wnioskodawcy W. P. prawa do rozliczenia emerytury od 1 stycznia 2010 r. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca został poinformowany pismem z dnia 16 stycznia 2009 r. o możliwości zgłoszenia wniosku o podjęcie wypłaty emerytury w związku z uchYLENIEM art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej, a w przypadku osiągnięcia przychodu w wysokości skutkującej zawieszeniem prawa do świadczenia lub zmniejszenia jego wysokości - o obowiązku przedłożenia oświadczenia o wysokości przychodu jaki zamierza osiągnąć. Wobec tego, że wnioskodawca nie zgłosił wniosku o podjęcie wypłaty świadczenia oraz nie złożył stosownego oświadczenia, brak jest podstaw do rozliczenia emerytury za 2009 i 2010 r.

W odwołaniu z dnia 6 maja 2011 r. W. P. wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie mu prawa do rozliczenia emerytury za lata 2009 i 2010 ewentualnie wniósł o uchYLENIE przedmiotowej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania organowi I instancji. W uzasadnieniu odwołania W. P. wskazał, że nadesłana przez ZUS informacja była niepełna, bowiem nie informowała ona o negatywnych skutkach nie złożenia wniosku o zawieszenie lub odwieszenie emerytury w postaci odmowy jej ponownego rozliczenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 7 lutego 2012 r. oddalił odwołanie i ustalił, co następuje: W. P., urodzony (...), od 8 października 2007 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego, uprawniony był do emerytury górniczej.

Wypłata emerytury podlegała z uwagi na kontynuowanie przez wnioskodawcę zatrudnienie u dotychczasowego pracodawcy: w Kopalni (...) Spółka Akcyjna w R..

Wnioskodawca w decyzji przyznającej prawo do emerytury został poinformowany, że w celu podjęcia wypłaty świadczenia należy przedłożyć w oddziale ZUS świadectwo pracy lub zaświadczenie potwierdzające fakt rozwiązania stosunku pracy z każdym pracodawcą na rzecz którego praca ta była wykonywana bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

W dniu 18 stycznia 2009 r. ZUS wysłał „informację” do W. P. o uchyleniu z dniem 8 stycznia 2009 r. art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

ZUS wskazał, że: emerytom, którzy osiągnęli 60 lat kobieta i 65 lat mężczyzna: wypłata emerytury, która podlegała zawieszeniu z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego emeryt ten wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury może być podjęta bez względu na wysokość osiąganego przychodu. Natomiast tym emerytom, którzy nie osiągnęli wieku 60 lat — kobieta i 65 lat — mężczyzna, wypłata świadczenia może być podjęta:

- w pełnej wysokości, jeżeli osiągają przychód z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczeń społecznych lub służby w wysokości nie przekraczającej 70 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa GUS (w okresie od 1 grudnia 2008 r. do 28 lutego 2009 r. kwota ta wynosi 2.078,00 zł),
- w zmniejszonej wysokości — jeżeli osiągają przychód z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczeń społecznych lub służby w wysokości przekraczającej 70%, lecz nie przekraczającej 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa GUS (w okresie od 1 grudnia 2008 r. do 28 lutego 2009 r. kwota ta wynosi 3.859,20 zł).

Podjęcie wypłaty emerytury następuje na wniosek osoby zainteresowanej. Osoby, które nie ukończyły 60 lat — kobieta i 65 lat — mężczyzna i osiągają przychód z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczeń społecznych lub służby są zobowiązane do złożenia — we właściwym oddziale/inspektoracie ZUS, wraz z wnioskiem o podjęcie wypłaty emerytury, oświadczenia, czy zamierzają osiągać przychód

- powodujący zawieszenie emerytury,
- powodujący zmniejszenie wysokości emerytury,
- nie powodujący zawieszenia lub zmniejszenia wysokości emerytury.

Wypłata emerytury zostanie podjęta od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek, nie wcześniej niż od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych, tj. od dnia 8 stycznia 2009 r.

Zakład poinformował również, że możliwe jest złożenie wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury od podstawy wymiaru przeliczonej z uwzględnieniem wynagrodzenia uzyskanego — w całości lub w części - po przyznaniu emerytury.

Po złożeniu takiego wniosku emerytura zostanie obliczona przy zastosowaniu kwoty bazowej obowiązującej w dniu zgłoszenia wniosku o przeliczenie — pod warunkiem, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczonej z uwzględnieniem wynagrodzenia uzyskanego w całości lub w części po przyznaniu emerytury, jest wyższy od

poprzednio obliczonego. Warunek posiadania wyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury nie jest wymagany, gdy:

- od dnia ustalenia prawa do emerytury do dnia zgłoszenia wniosku o jej ponowne ustalenie, emeryt nie pobrał świadczenia, wskutek zawieszenia wypłaty emerytury albo,
- okres wymagany do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przypada w całości po jej przyznaniu, a wskaźnik w podstawy wymiaru wynosi co najmniej 130%.

Powyzsza informacja została doręczona wnioskodawcy w dniu 20 stycznia 2009 roku. Wnioskodawca nie złożył wniosku o podjęcie wypłaty emerytury. (bezsporne)

W. P. dopiero w dniu 31 marca 2011 r. zwrócił się do organu rentowego z wnioskiem o rozliczenie emerytury, za lata 2009 i 2010, w związku z przychodem osiągniętym przez niego w tychże latach. Do wniosku załączył on oświadczenie o osiągnięciu przychodu, w którym zawarł, iż zamierza osiągać przychód w wysokości powodującej zmniejszenie świadczenia.

Decyzją z dnia 6 kwietnia 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. od dnia 1 marca 2011 r. podjął wypłatę emerytury w zmniejszonej wysokości z powodu oświadczenia wnioskodawcy, że zamierza osiągać przychód w wysokości powodującej zmniejszenie świadczenia tj. powyżej 70% (nie wyższy niż 130%) przeciętnego wynagrodzenia.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 103 ust. 2 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.) uznał roszczenie wnioskodawcy za nieuzasadnione.

Sąd podał w uzasadnieniu swego rozstrzygnięcia, iż w dacie wydania zaskarżonej decyzji obowiązywał przepis art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej. Przepis ten został uchylony z dniem 8 stycznia 2009 r. przez ustawę z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. Nr 228 poz. 1507) i wprowadzono zmianę łączenia dwóch świadczeń z pracy i z ubezpieczeń społecznych. Ustawodawca wprowadzając tę zmianę uregulował również sytuację osób, którym stosownie do treści art. 103 ust. 2a w/w ustawy zawieszono wypłatę emerytury. Zgodnie z art. 45 ustawy o emeryturach kapitałowych wypłaty emerytury do której prawo zostało zawieszono na podstawie art. 103 ust. 2a, dokonują się na wniosek osoby zainteresowanej a organ rentowy informuje osoby mające zawieszono prawo do wypłaty emerytury w trybie w/w przepisu o warunkach pobierania świadczeń.

Sąd podkreślił uzasadnieniu swego rozstrzygnięcia iż organ rentowy zawiadomił wnioskodawcę w trybie art. 45 powołanej ustawy o warunkach podjęcia zawieszonoj emerytury i informacje taką wnioskodawca otrzymał w dniu 20 stycznia 2009 r. natomiast wniosek o rozliczenie emerytury złożył dopiero 31 marca 2011 r., dołączając do niego oświadczenie o wysokości osiąganego przychodu.

Zdaniem Sądu zaskarżona decyzja jest prawidłowa , gdyż organ rentowy zgodnie z powołanymi przepisami podjął wypłatę emerytury w zmniejszonej wysokości od dnia 1 marca (...). tj. od pierwszego dnia miesiąca w którym złożono wniosek. Natomiast zmniejszenie świadczenia wynikało z oświadczenia wnioskodawcy, który podał do organu rentowego, iż zamierza osiągnąć przychód w wysokości powodującej zmniejszenie świadczenia tj. powyżej 70 % nie wyższy niż 130 %.

Ponadto zdaniem Sądu organ rentowy w zaskarżonej decyzji słusznie odmówił dokonania rozliczenia emerytury wnioskodawcy za sporne lata, z uwagi na to, że świadczenie w tych latach nie było pobierane a zatem nie podlegało żadnemu rozliczeniu.

Powyzszy wyrok zaskarżył apelacją W. P. wnosząc o jego zmianę i uwzględnienie odwołania ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. **Przedmiotowemu wyrokowi zarzucił :**

- niedokonanie wszechstronnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz nie wyjaśnienie wszystkich okoliczności sprawy,
- nierozpoznanie istoty sprawy z uwagi na nie odniesienie się do przedstawionych przez wnioskodawcę dokumentów, w szczególności decyzji organu o przeliczeniu emerytury,
- pominięcie w uzasadnieniu wyroku argumentów podnoszonych przez wnioskodawcę i nie dokonanie analizy złożonych przez niego wyjaśnień,
- sprzeczność ustaleń dokonanych przez sąd z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego.

W uzasadnieniu apelacji skarżący podał, iż nie zgadza się z rozstrzygnięciem Sądu I instancji, gdyż Sąd ten nieprawidłowo ocenił zgromadzony w sprawie materiał dowodowy i nie rozpoznał istoty sprawy, co w konsekwencji doprowadziło do oddalenia jego dowołania zamiast do jego uwzględnienia. Sąd I instancji nie dokonał właściwej analizy sprawy, całkowicie pominął stanowisko i argumentację skarżącego, w żaden sposób nie odniósł się do niej w uzasadnieniu wyroku, pomimo złożenia przez skarżącego wyczerpujących wyjaśnień na rozprawie w dniu 9 listopada 2011r., ograniczając się jedynie do zacytowania przepisów, z których wywodzi się spór oraz chronologii pism wymienionych przez strony.

Ponadto zadaniem skarżącego sprawdzianem tego, czy Sąd właściwie rozważył zebrany w sprawie materiał dowodowy jest uzasadnienie orzeczenia, z którego treści wynika iż Sąd I instancji nie dokonał wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego w aspekcie żądania skarżącego, całkowicie je pomijając.

Skarżący podniósł w apelacji, iż nigdy nie kwestionował faktu otrzymania informacji od organu rentowego ani jej treści oraz poza sporem pozostaje kwestia zmiany przepisów.

Zdaniem apelującego jednak ta informacja była nie pełna i niezetelna, gdyż wynikało z niej jedynie złożenie wniosku w celu odwieszenia wypłaty emerytury natomiast organ ten nie poinformował go o tym, że brak złożenia takiego wniosku lub oświadczenia pozbawia go prawa do rozliczenia rocznego przychodu z emeryturą.

Zdaniem skarżącego rzetelna informacja powinna zawierać wiadomość o zmianie przepisów, wskazać do jakiej grupy emerytów skarżący się zalicza w związku z osiąganym przychodem, oraz jakie czynności powinien wykonać i pouczyć o negatywnych skutkach zaniechania dokonania danych czynności. Skarżący podniósł iż co roku aktualizuje w organie rentowym swój przychód a zatem organ rentowy mógł wraz z decyzją o przeliczeniu emerytury która przesyła każdego roku przesłać wnioskodawcy do wypełnienia stosowne oświadczenie czyli wymagany druk. Organ rentowy tego nie uczynił a zatem wnioskodawca nie był świadomy tego, że nie złożenie oświadczenia pozbawi go możliwości rocznego rozliczenia emerytury z dochodem.

Skarżący przyznał w apelacji, iż złożył wymagane oświadczenie dopiero w marcu 2011 r. gdy zorientował się, że jego młodsi koledzy, z którymi razem pracuje a którzy nabyli prawo do emerytury po zmianie przepisów otrzymali od organu rentowego decyzje o rozliczeniu emerytury za 2009 r.

A zatem zdaniem skarżącego został on w tym zakresie wprowadzony przez organ rentowy w błąd i jego świadczenie za sporne lata powinno podlegać rozliczeniu.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie jest kwestia możliwości rozliczenia emerytury wnioskodawcy za lata 2009 i 2010 w związku z osiąganym przez niego przychodem z tytułu zatrudnienia.

Przedmiotem oceny Sądu I instancji była decyzja z dnia 6 kwietnia 2011r. odmawiająca takiego rozliczenia w aspekcie wniesionego przez skarżącego odwołania.

Z ustalonego stanu faktycznego wynika, iż apelujący miał przyznaną emeryturę w 2007 r., której wypłata była zawieszona, z uwagi na kontynuowanie przez niego zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy, zgodnie z treścią obowiązującego wówczas przepisu art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej. Przepis ten został uchylony z dniem 8 stycznia 2009 r. na podstawie ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U Nr 228 poz. 1507). Od tej daty można było łączyć wypłatę emerytury z zatrudnieniem i dokonywać stosownego rozliczenia tych świadczeń w świetle art. 104 ustawy emerytalnej.

Organ rentowy w świetle art. 45 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach kapitałowych był zobowiązany do poinformowania osób mających zawieszoną prawo do emerytury o warunkach pobierania tych świadczeń a przede wszystkim o konieczności złożenia wniosku w celu dokonania wypłaty takiego zawieszono świadczenia. Skarżący wniosek taki złożył w dniu 31 marca 2011r. i od pierwszego dnia miesiąca w którym złożył wniosek organ rentowy dokonał wypłaty zawieszono świadczenia w zmniejszonej wysokości w związku z osiąganym przychodem.

Nieuzasadnione zatem jest stanowisko skarżącego zawarte w apelacji, iż Sąd I instancji nie rozpoznał istoty sprawy, a pisemne uzasadnienie orzeczenia jest tego odzwierciedleniem a w szczególności Sąd nie rozważył materiału dowodowego i pominął stanowiska skarżącego.

W aspekcie wszelkich rozważań podnoszonych przez skarżącego w apelacji a dotyczących nie rzetelnego pouczenia go przez organ rentowy o konsekwencjach nie złożenia wniosku o wypłatę emerytury, słuszne jest stanowisko zarówno organu rentowego jak i Sądu I instancji zawarte w pisemnym uzasadnieniu orzeczenia, iż nie można rozliczać emerytury za lata 2009 i 2010 z uwagi na to, że w tych latach świadczenie to nie było pobierane przez wnioskodawcę a zatem nie można rozliczać kwot pieniężnych, których wnioskodawca nie otrzymał, otrzymując jedynie wynagrodzenie za pracę.

Nieuzasadnione jest również stanowisko skarżącego, iż Sąd I instancji w swoim rozstrzygnięciu pominął żądanie wnioskodawcy, któremu chodziło przede wszystkim o rozliczenie świadczenia a nie o dokonywanie przez Sąd wykładni obowiązujących przepisów prawa oraz skutkach związanych ze złożonym dopiero 31 marca wnioskiem o wypłatę emerytury.

Przedmiotem rozstrzygnięcia i oceny Sądu I instancji jest przede wszystkim zaskarżona decyzja wydana na skutek wniosku skarżącego z dnia 31 marca 2011 r.

We wniosku tym skarżący wniósł o rozliczenie jego emerytury wg najkorzystniejszego wariantu za lata 2009 i 2010, składając jednocześnie oświadczenia o wysokości osiąganego przychodu za te lata. Organ rentowy dysponując taką treścią wniosku, powołując się na przesłaną wnioskodawcy informację w dniu 16 stycznia 2009 r. odmówił rozliczenia świadczenia które nie było wypłacane i jednocześnie podjął wypłatę emerytury w zmniejszonej wysokości w związku z osiąganym przychodem od 1 marca 2011r.

Na rozprawie przed Sądem I instancji wnioskodawca przyznał fakt, iż otrzymał informacje z ZUS o uchyleniu art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej ale nie wnosił o jej wypłatę ani rozliczenie emerytury w związku z przychodem, gdyż dowiedział się, że aby otrzymać emeryturę w pełnej wysokości jego przychód nie może przekroczyć 70 % wynagrodzenia a jeżeli przekroczy, to nie miał podstaw aby występować do ZUS o wypłatę emerytury.

A zatem wszelkie rozważania wnioskodawcy zawarte w apelacji a dotyczące wprowadzenia go w błąd przez organ rentowy z powodu jego zdaniem nie rzetelnego pouczenia go a w szczególności braku poinformowania go o negatywnych skutkach nie złożenia wniosku o wypłatę zawieszono

emerytury, nie ma znaczenia dla oceny prawidłowości rozstrzygnięcia Sądu I instancji oraz słuszności zaskarżonej decyzji.

Z treści informacji jaką uzyskał wnioskodawca od organu rentowego na temat uchylenia art. 103 ust. 2a wynika, iż informacja ta zawierała szczegółowe dane dotyczące nie tylko podjęcia zawieszony emerytury na wniosek ale też zasad rozliczania takiego świadczenia w związku z osiąganym przychodem z tytułu zatrudnienia.

A zatem obecnie nie można obarczać organu rentowego skutkami nie złożenia takiego wniosku oraz rozliczenia świadczenia, z uwagi na decyzje wnioskodawcy, który po uzyskaniu informacji 20 stycznia 2009 r. wniosku takiego wówczas nie złożył.

Natomiast okoliczność, iż w 2010 r. i w 2011 r. organ rentowy decyzjami informował wnioskodawcę, iż zawiesza wypłatę świadczenia, z powodu osiągnięcia przychodu w kwocie przekraczającej 130 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, nie ma znaczenia dla oceny prawidłowości rozstrzygnięcia Sądu I instancji w niniejszej sprawie.

Z tych wszystkich względów nie podzielając zarzutów apelacji, orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 385 kpc.